

عنوان مقاله:

نگرشی نو در رابطه جرم سیاسی با مفاهیم محاربه، افساد فی الارض و بغی در فقه و حقوق موضوعه

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های حقوق کیفری، دوره 9، شماره 3 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمدحسن حائری - دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد

سیدمحمدتقی قبولی درافشان - استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

سیده قدسیه موسوی مشهدی - کارشناس ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی

خلاصه مقاله:

دو مقوله محاربه و افساد فی الارض از عناوین فقهی هستند که پس از انقلاب اسلامی به اقتضای اصل چهارم قانون اساسی وارد قوانین جزایی ایران شدند. این دو مفهوم از مفاهیم بحث برانگیز بوده و در باب ماهیت آنها میان فقها اختلاف مشاهده می شود. اما در سیر واکاوی بر اساس مستندات فقهی می توان به تعریفی متقن از این دو مقوله دست یافت که مطابق آن مجازات محارب، موارد مذکور در آیه محاربه و مجازات مفسد (غیر محارب و غیر موجبات حد یا قصاص) به دلیل عدم وجود نص، تعزیر می باشد که بنا بر صلاحدید حاکم اسلامی، مجازات، متناسب با جرم تعیین می گردد. لیکن نگاهی گذرا به عناوین مجرمانه علیه امنیت نشان می دهد که این دو عنوان در سیاست کیفری قانون گذار با دیدگاهی توسعه ای، در عرصه های گوناگونی تبلور یافته اند. بخش عمده عنوان محاربه و افساد فی الارض در جرایم علیه امنیت، مربوط به مواردی است که لطماتی متوجه نظام سیاسی شود. وجود این جرم انگاری به دلیل اختلاط مفاهیم محاربه و بغی می باشد؛ حال آنکه محاربه، جرم عمومی بوده و بغی، خروج علیه حاکمیت است و هر کدام در فقه، مجازات مربوط به خود را دارند. بدین سان، جرایم علیه نظام سیاسی، هیچ سنخیتی با ارکان محاربه و افساد فی الارض ندارند.

کلمات کلیدی:

جرم سیاسی، محاربه، افساد فی الارض، بغی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1046046>

